

**ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders**

**Openbare besluitenlijst**

Zaaknummer: 22013-2022

Medewerker	:	Marit Maglio-Rijke
Team	:	Maatschappelijke Ontwikkeling
Datum	:	2 mei 2022
Portefeuillehouder	:	wethouder H. Olthof

<p>BIJLAGEN:          Projectplan VAKTOR: zaaknr: 22516-2022          Begroting VAKTOR: zaaknr: 22516-2022          Berekening financiering gemeenten VAKTOR_zaaknr: 22516-2022</p>
<p>AFSTEMMING MET → financiën</p>
<p><input checked="" type="checkbox"/> Actief openbaar  <input type="checkbox"/> Niet actief openbaar  <input type="checkbox"/> Actief openbaar, eerst contact met steller van deze adviesnota</p>
<p>ONDERWERP          VAKTOR - talentontwikkeling in de regio Zwolle</p>

**BESLUIT burgemeester en wethouders**

In te stemmen met een financiële bijdrage tot en met 2024 van totaal max. € 5.076,60 aan het regionale talentontwikkelingsprogramma VAKTOR vanuit de beschikbaar gestelde compensatiemiddelen vanuit het Rijk voor de lokale culturele infrastructuur.

**SAMENVATTING**

De culturele sector heeft zwaar geleden in Coronatijd; gedurende ruim twee jaren waren er nauwelijks voorstellingen en konden liefhebbers van kunst en cultuur nauwelijks of niet terecht in schouwburgen, theaters en musea. Ook in Olst-Wijhe heeft Corona sporen achtergelaten op kunst- en cultuurgebied, maar omdat wij niet over grote publieke schouwburgen, musea (behalve Nijenhuis) en theaters beschikken en zijn aangewezen op amateurkunst, zijn de (financiële) gevolgen beperkt gebleven. Sterker nog: de Rijksgelden ivm Corona voor kunst en cultuur overstijgen de budgetten die we hier normaal aan besteden.

De Stedelijke Cultuur Regio Zwolle (SCRZ), een samenwerkingsverband tussen gemeenten in de regio Zwolle verspreid over vier provincies, wil het professionele maakklimaat voor kunst en cultuur in Overijssel na de Coronacrisis versterken. Binnen SCRZ zoeken gemeenten en provincies uit RZ naar vormen van samenwerking om het regioprofiel te versterken, om het publiek nog beter te bedienen en om de culturele sector sterker te maken. Een van de instrumenten hiervoor is 'VAKTOR - Makershuis Regio Zwolle' een initiatief van Zwolse Theaters, Hedon en Theater de Meenthe. In dit advies wordt voorgesteld dat de gemeente zich aansluit bij 'coalition of the willing' en VAKTOR voor de jaren 2022, 2023 en 2024 financieel ondersteund op basis van ons inwonersaantal. Dat houdt in dat Olst-Wijhe tot en met 2024 een maximaal totaalbedrag van € 5.076,60 beschikbaar stelt. Dekking hiervoor komt uit vanuit de beschikbaar gestelde compensatiemiddelen vanuit het Rijk voor de lokale culturele infrastructuur.

**INLEIDING**

VAKTOR - Makershuis Regio Zwolle' is hét cross-disciplinaire makershuis dat creatieve makers in de Regio Zwolle ondersteunt in de ontwikkeling van hun vakmanschap en een springplank biedt naar blijvend succes. VAKTOR is bedoeld voor talenten uit RZ op het gebied van meerdere kunst disciplines en is een initiatief van Zwolse Theaters, Hedon en Theater de Meenthe in samenwerking met culturele en onderwijspartners in de regio. VAKTOR heeft een subsidie toegekend gekregen vanuit provincie Overijssel ter versterking van het professionele maakklimaat voor kunst en cultuur in Overijssel. Belangrijk onderdeel hiervan is de voordracht vanuit de Stedelijke Cultuur Regio Zwolle (SCRZ); een samenwerkingsverband tussen gemeenten in de regio Zwolle verspreid over vier provincies. VAKTOR bouwt verder op de ervaring van het Hybride Productiehuis, het initiatief dat in 2019 gestart is als proeftuin voor de ontwikkeling van de stedelijke cultuurregio en waarin zowel het Rijk als de provincie Overijssel geïnvesteerd hebben.

VAKTOR is gericht op jong talent (van startend tot mid-career) en wil het creatieve makersklimaat in de Regio Zwolle structureel versterken, zodat talent uit de regio zich kan ontwikkelen, zich hier wil vestigen en ook nieuwe talenten worden aangetrokken. Door dit samenwerkingsprogramma krijgen talenten (zowel op individueel niveau als een collectief) een podium, middelen en advies om verder door te groeien. De activiteiten van VAKTOR bestaan in de kern uit drie elementen; met daaronder of omheen een community: een Masterprogramma (langere trajecten voor 3 tot 15 makers per jaar), een Expertprogramma (kortere (scholings)trajecten waar 30 makers aan deelnemen) en een Makersloket (voor snel advies). Alles bij elkaar ontstaat er een community van 300 regionale creatieve makers.

#### BEOOGD RESULTAAT

- Het stimuleren van lokale en regionale talentontwikkeling; substantieel méér getalenteerde makers ontwikkelen zich binnen de regio op artistiek en zakelijk niveau, zodat zij als creatief maker beter zijn toegerust voor een zelfstandige, betekenisvolle beroepspraktijk.
- Duurzaam versterken van het professionele maakklimaat; een duurzaam professioneel maakklimaat werkt aantrekkelijk voor talenten. Talenten uit de regio willen hier blijven en talenten van buiten willen zich hier vestigen.
- De aantrekkingskracht van Cultuurregio Zwolle vergroten; de regio heeft veel te bieden op het gebied van kunst en cultuur en dit werkt aantrekkelijk voor jonge makers, inwoners en toeristen.
- Het aanbod van jonge makers presenteren aan inwoners aan de regio; de lokaal en regionaal ontwikkelde eindproducten zullen van toegevoegde waarde zijn voor het aanbod. Op deze manier wordt een productie direct zichtbaar en toegankelijk voor inwoners uit de regio.
- Het bevorderen van de samenwerking binnen de culturele instellingen in de regio, de doorstroom van talenten vanuit het onderwijs naar de beroepspraktijk en de samenwerking binnen de Stedelijke Cultuurregio Zwolle

#### KADER

- Covid-19 Rijkscompensatie Lokale Culturele Voorzieningen
- Ontwikkelplan Vaktor, zie bijlage

#### ARGUMENTEN

De ontwikkeling van de cultuur in de Regio Zwolle krijgt een extra stimulans in de vorm van een formeel samenwerkingsverband: de 'Stedelijke Cultuurregio Zwolle' (SCRZ). Hierin zoeken de gemeenten en provincies uit de regio naar vormen van samenwerking om het regioprofiel te versterken, om het publiek nog beter te bedienen en om de sector sterker te maken.

#### Belang SCRZ voor Olst-Wijhe

Culturele (professionele) voorzieningen concentreren zich in steden. Olst-Wijhe is hiervoor te klein. Grotere steden en centrumgemeenten hebben ook een bredere voedingsbodem voor kunst en cultuur. Inwoners van Olst-Wijhe maken gebruik van grootstedelijke voorzieningen (kunst, cultuur, onderwijs, zorg etc.). Een groot en pluriform aanbod op het gebied van kunst en cultuur is daarom ook voor hen van belang. Vandaar dat wordt voorgesteld -op basis van inwoneraantal- bij te dragen aan dit initiatief tot eind 2024.

#### Waarom VAKTOR

Er is vertrouwen dat het VAKTOR-initiatief van grote toegevoegde waarde zal zijn voor de makers die zich binnen de verschillende programmalijnen kunnen ontwikkelen. Er worden culturele producten gecreëerd door en met makers van niveau uit onze regio, die het publiek kennen en dus kunnen aansluiten op de lokale/regionale cultuurbehoefte. Tegelijkertijd wordt er ook gebouwd aan een stevige samenwerking binnen de Stedelijke Cultuurregio Zwolle. Er wordt met het initiatief ook expliciet gepleit om regionale spreiding te creëren, waarvan creatief talent uit Olst-Wijhe ook gebruik van kan maken.

Regio Zwolle is volop in ontwikkeling en heeft stevige ambities. Eén van die ambities is om in cultureel opzicht de regio meer te laten bloeien. Uit het rapport dat adviesbureau Blueyard in 2020 voor de provincie opstelde, komt naar voren dat de regio weliswaar over ruimte en cultuurgebouwen (podia en presentatie-instellingen) beschikt, maar veel minder over inhoud, meer specifiek: over de makers die deze inhoud maken. Daarom zet zowel de Cultuurregio Zwolle als de provincie Overijssel in op het verbeteren van het makersklimaat: meer makers kansen bieden, kwaliteit verhogen, makers verbinden met de regio en de mensen die hier wonen.

Om vroegtijdig (top)talent te signaleren en om de aansluiting tussen onderwijs en beroepspraktijk zo goed mogelijk te laten verlopen, verbindt VAKTOR zich de komende jaren met een groeiend aantal kunst- en

onderwijsinstellingen die deze disciplines vertegenwoordigen in de regio: Deltion, Landstede, ArtEZ en Cibap. Naast De Meenthe Steenwijk, Hedon Zwolle, en Zwolse Theaters zijn toekomstige partners onder andere: Museum de Fundatie, Platform Beeldende Kunst Overijssel (BKO), Muziekcoöperatie Meppel, Academiehuis Zwolle, De Tamboer Hoogeveen, Stadsgehoorzaal Kampen, Schouwburg Ogterop Meppel, Theater Voorhuys Noordoostpolder. De verwachting is dat deze samenwerkingen een grote impact zal hebben en als vliegwiel kan dienen voor een veel bredere samenwerking op het gebied van kunst en cultuur in onze regio en daarmee zal bijdragen aan de brede welvaart voor de huidige en toekomstige inwoners en bedrijven in onze regio.

#### DRAAGVLAK

Zowel Cultuurregio Zwolle als provincie Overijssel zetten zich in op het verbeteren van het makersklimaat, dat betekent meer makers kansen bieden, kwaliteit verhogen, makers verbinden met de regio en de mensen die hier wonen. Eind februari '22 heeft provincie Overijssel gemeld dat de commissie de aanvraag van VAKTOR positief heeft beoordeeld. De provincie betaalt/subsidieert tot max 50% van de kosten, de gemeentelijke bestuurders uit de regio hebben in maart 2022 hun commitment gegeven om mogelijkheden voor de cofinanciering te onderzoeken. Op 12 mei a.s. is er weer een bestuurlijk en ambtelijk overleg van de Stedelijke Cultuurregio Zwolle. Gevraagd is aan de betrokken gemeenten om dan duidelijkheid te geven of de gevraagde cofinanciering voor dit project.

#### DUURZAAMHEID

Nvt

#### RISICO'S (financieel/juridisch)

Er is een mogelijkheid dat een deel van de RZ-gemeenten geen financiële bijdrage levert aan dit initiatief en dat hierdoor de financieringsvraag richting gemeenten wijzigt. Mocht dit zich voordoen, dan wordt hierop bij uw college op teruggekomen.

#### FINANCIËLE CONSEQUENTIES

De jaarlijkse begroting van VAKTOR kent een omvang van ongeveer 700.000 euro. Er wordt in 2022 met een lager bedrag gestart, omdat de activiteiten in dat jaar deels ook nog ontwikkeld worden en de uitvoering in de tweede helft van dit jaar op gang komt. Voor 2022 nemen initiatiefnemers (provincie en SCRZ) 60% van de kosten op zich, samenwerkende gemeenten 30% en overige gemeenten 10%. Olst-Wijhe behoort tot die laatste categorie. Voor 2023 en 2024 nemen initiatiefnemers 50% van de kosten op zich, samenwerkende gemeenten 40% en overige gemeenten 10%.

Het uitgangspunt voor financiering geschiedt onder de vlag van de 'coalition of the willing'. Dat houdt in dat indien binnen een gemeentecategorie een gemeente niet kan/wil deelnemen het niet-gedekte bedrag volgens een verdeelsleutel over de andere gemeenten binnen deze categorie gedeeld. Met dien verstande dat voor uitvoering van het programma binnen een gemeente een bijdrage van de betreffende gemeente randvoorwaardelijk is. Olst-Wijhe had in 2021 18.361 inwoners. Dat betekent voor 2022 een gewenste bijdrage van € 1.382,07 en in 2023 + 2024 een gewenste bijdrage van € 1.842,76 per jaar. In totaal komt dit neer op een bedrag van € 5.067,60 voor de Olst-Wijhe tot eind 2024. Vanuit de Covid-19 Rijkscompensatie Lokale Culturele Voorzieningen is nog een bedrag van € 14.679,- beschikbaar. Voorgesteld wordt om vanuit Olst-Wijhe voor dit initiatief een maximaal bedrag beschikbaar te stellen van € 5.076,60 te dekken uit incidentele Covid Cultuurmiddelen.

#### AANPAK/UITVOERING

Wanneer het college instemt met het ter beschikking stellen van het bedrag voor het initiatief VAKTOR, zal dit ambtelijk en bestuurlijk kenbaar worden gemaakt.